

N:o 3.

Ank. till Riksd. kansli den 9 februari 1897, kl. 4 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(1:a U. A.)

Ordinarie anslag.

Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli.

1:o. I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof den 16 januari 1897 har Kongl. Maj:t i punkten 1:o under andra hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att, under förutsättning att särskildt aflåten proposition med förslag till ändring i § 2 mom. 4 tryckfrihetsförordningen varder af Riksdagen bifallen, öka anslaget till departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli dels, enligt den i statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementsärenden den 14 januari 1897 intagna tilläggsstat, med aflöning till en kanslisekretär 4,000 kronor och dels med ett belopp af 2,000 kronor, hvarmed anslaget till amanuenser, vikariatsersättningar, renskrifning m. m. skulle höjas, eller med tillhoppa 6,000 kronor, samt alltså i 1898 års riksstat uppföra ifrågavarande anslag, nu upptaget till 35,800 kronor, med 41,800 kronor.

Sedan Riksdagen fattat beslut med anledning af från nästlidet års Riksdag hvilande förslag till ändring i § 2 mom. 4 tryckfrihetsförordningen, kommer statsutskottet att afgifva utlåtande angående ifrågavarande fram-

*Angående
anslaget till
departemen-
tets afdelning
af Kongl.
Maj:ts
kansli.*

[1.]

ställning samt föreslå, med hvilket belopp ifrågavarande anslag skall i riksstaten för år 1898 uppföras, hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

Högsta domstolen och nedre justitierevisionen.

Angående anslagen till högsta domstolen och nedre justitierevisionen.
[2 o. 3.]

2:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen i punkt 2:o under andra hufvudtiteln att, under förutsättning att särskildt aflåten proposition med förslag till lag angående Kongl. Maj:ts högsta domstols tienstgöring på afdelningar varder af Riksdagen bifallen, höja anslaget till högsta domstolen, nu upptaget till 162,700 kronor, med löner till 2 justitieråd, tillhoppa 20,000 kronor, samt alltså i 1898 års riksstat uppföra ifrågavarande anslag med 182,700 kronor; och att för åtnjutande af sagda aflöningar stadga enahanda vilkor, som vid fastställandet af nu gällande lönestat för högsta domstolen blifvit bestämdt;

äfvensom i punkt 3:o under samma hufvudtitel att, i händelse af bifall till sist berörda proposition, dels godkänna det i statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementsärenden den 14 januari 1897 intagna tillägg till nedre justitierevisionens stat, hvilket slutade å 22,800 kronor, dels ock medgifva förhöjning från 700 kronor till 1,900 kronor af det å samma stat uppförda anslag till gratifikationer åt e. o. tjenstemän och e. o. vaktmästare samt sålunda öka anslaget för nedre justitierevisionen, nu upptaget med 134,000 kronor, till 158,000 kronor; och att för åtnjutande af de löneförmåner, som finnas upptagna i nyssnämnda tillägg till denna stat, stadga enahanda vilkor, som vore föreskrifna för innehafvare af de på samma stat nu uppförda aflöningar.

Dessa frågor hafva af statsutskottet öfverlemnats till sammansatta stats- och lagutskottet att behandlas i sammanhang med Kongl. Maj:ts ofvannämnda proposition med förslag till lag angående Kongl. Maj:ts högsta domstols tienstgöring på afdelningar; hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

Fångvården.

Angående bestämda anslaget till fångars vård och underhåll.
[4 o. 5.]

3:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen: dels att minska bestämda anslaget till fångars vård och underhåll med belopp, motsvarande å detta anslag nu anvisade löneförmåner till kamrerare och bevakningsbefälhafvare

vid indragna centralfängelset å Norrmalm, tillhoppa 3,400 kronor; *dels ock* att, i händelse under nionde hufvudtiteln gjord framställning om direktören vid samma fängelse Carl Robert Wibergs öfverflyttning på allmänna indragningsstaten bifalles, minska bestämda anslaget till fångars vård och underhåll ytterligare med belopp, motsvarande å nämnda anslag för denna befattning nu anvisade löneförmåner, eller 3,700 kronor.

I punkten 4:o under nionde hufvudtiteln har Kongl. Maj:t föreslagit, att direktören Wiberg måtte få å allmänna indragningsstaten öfverflyttas, med rätt för honom att å sagda stat från och med år 1898 under sin återstående lifstid uppbära årlig lön till belopp af 5,175 kronor, dock med vilkor, att, i händelse Wiberg efter förflyttning till indragningsstaten blefve befordrad till annan tjänst med lön på rikets stat, han skulle vara pliktig att i allo frånträda lönen å indragningsstaten, derest denna understege eller vore lika med den nya lönen, samt att å den förra vidkännas motsvarande afdrag, i den mån den öfverstege berörda nya lön.

Enligt hvad departementschefen till statsrådsprotokollet anført, hade, jemlikt Kongl. Maj:ts beslut den 31 maj 1895, centralfängelset å Norrmalm och det dermed förenade kronohäktet blifvit under år 1896 indragna och de i centralfängelset förvarade qvinliga gemensamhetsfångarne förflyttats till de för deras emottagande ändrade och utvidgade centralfängelserna i Norrköping och Göteborg.

Genom dessa åtgärder uppkomme någon besparing, som möjliggjorde motsvarande nedsättning af de till fångvården beviljade anslag.

Så hade, då bland de vid centralfängelset anställde tjänstemän kamreraren och bevakningsbefälhafvaren endast varit förordnade att tills vidare sköta dessa befattningar, af de å *bestämda anslaget till fångars vård och underhåll* uppförda belopp aflöningarne till desse befattningshafvande, för kamreraren 1,900 kronor och för bevakningsbefälhafvaren 1,500 kronor, vid indragningen upphört att utgå.

Direktörsbefattningen vid nämnda centralfängelse, för hvilken å bestämda anslaget till fångars vård och underhåll funnes uppförd en aflöning af 3,700 kronor, innehades vid fängelsets indragning af direktören Carl Robert Wiberg. Beträffande denne tjänsteman hade fångvårdsstyrelsen i underdånig skrifvelse den 29 sistlidne september anført: att Wiberg, som vore född den 14 april 1835, den 15 maj 1860 inträdde i fångvårdens tjänst, i det han då af styrelsen förordnades att för viss tid uppehålla bevakningsbefälhafvarebefattningen vid kronohäktet i Norrtelje; att han sedermera, efter att å olika tider hafva innehaft tjänsteförordnanden vid sistnämnda häkte och vid straff- och arbetsfängelset å Norrmalm, den 29 december 1862 erhöill styrelsens konstitutorial å bevakningsbefälhafvarebefattningen vid

fängelset å Norrmalm och den 4 mars 1867 å direktörs- och redogörarebefattningen vid straffängelset i Göteborg samt slutligen den 5 februari 1883 af styrelsen konstituerades och förordnades att vara direktör vid straff- och arbetsfängelset å Norrmalm; att Wiberg enligt konstitutorialet vore tillförsäkrad de hans tjänst åtföljande löneförmåner under vissa i konstitutorialet angifna vilkor och förbehåll, deribland icke förekomme stadgande om skyldighet för tjänst innehafvaren att låta sig förflyttas till annan tjänst eller i öfrigt någon bestämmelse, som vid indragningen af tjänsten kunde förringa hans rätt till fortsatt uppbärande af honom tillförsäkrad aflöning; att å ordinarie stat uppförde tjänstemän vid fångvårdsanstalterna, enligt de för deras pensionering gällande, i kongl. brefvet den 2 juli 1875 angifna grunder, icke ens efter uppnåendet af den ålder, då de blefve berättigade till pension, vore förbundne att med åtnjutande af sådan afgå från tjänsten; att den af Riksdagen fastställda lönestat för ifrågavarande befattning upptog följande aflöningsförmåner, nemligen vid centralfängelset: lön 3,000 kronor, skrivvarearfvode 400 kronor samt ålderstillägg 400 kronor efter 5 och ytterligare 300 kronor efter 10 år och vid kronohäktet: arfvode med 300 kronor; att, enligt den af Kongl. Maj:t fastställda stat å förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, direktören vid centralfängelset å Norrmalm vore tillerkänd förmånen af tjänstebostad äfvensom löneved med 23 kubikmeter björk- och 11 kubikmeter barrved; att Wiberg dessutom, på grund af kongl. brefvet den 14 november 1873 angående fördelningen af inkomsten för de i läns- och kronohäkterna förvarade fångars arbeten, årligen efter derom gjorda framställningar blifvit af styrelsen tillerkänd andel i nettoinkomsten af arbetena vid kronohäktet, hvarjemte han af de fängelset tillhörande jordområden haft en del åt sig upplåten såsom planteringsland; att Wiberg i skrifvelse till fångvårdsstyrelsen den 12 sistlidne september gjort anspråk derå, att samtliga nu angifna förmåner eller full ersättning därför skulle jemväl efter upphörandet af hans tjänstgöring vid fängelset fortfarande komma honom till del; att, hvad först beträffade det åt direktören anvisade skrivvarearfvode 400 kronor, detta enligt fångvårdsstyrelsens åsigt icke vore af beskaffenhet att utgöra aflöning i vanlig mening, utan utgått såsom ersättning för skrifgöromål för att bereda direktören tillfälle att utan minskning i hans egentliga lön skaffa sig skrifbiträde, hvadan detta arfvode efter upphörandet af direktörens tjänstgöring icke vidare syntes böra till honom utgå; att förhållandet vore enahanda med den af honom uppburna andel i arbetsförtjensten vid kronohäktet, när staten i fråga om arbetet vid cellfångelserna endast velat draga försorg derom, att tillgång till sådant skulle finnas, men icke för egen räkning toge någon del af den deraf inflytande inkomst, som enligt förenämnda bref den 14 november 1873

fördelades mellan fångarne och fängelsernas besparingskassor samt föreståndaren och andra befattningshafvande vid fängelset såsom ersättning för deras bestyr med arbetet, och staten således, om af en eller annan anledning arbetet vid dylikt fängelse upphörde, icke vore skyldig att hålla fängelseföreståndaren skadeslös för derigenom till äfventyrs förlorad inkomst, helst i fängelsernas stater någon dylik inkomst för honom icke funnes omnämnd; att, i fråga om Wibergs anspråk på ersättning för de till honom upplåtna planteringsland, styrelsen, samtidigt med Wibergs utnämning till direktörstjensten, enligt beslut den 5 februari 1883 medgifvit, att någon del af den mark, som af ålder varit upplåten till planteringsland åt hans företrädare, finge användas af direktören vid centralfängelset, men med uttryckligt förbehåll, att detta medgifvande skulle gälla endast tills vidare, samt att fängelsedirektören skulle vara pligtig att, derest jorden för fångvården eller annat allmänt behof erfordrades, utan rätt till åtnjutande af vederlag afträda det till honom upplåtne området, genom hvilka vilkor Wiberg måste anses vara betagen all rätt till ersättning för berörda förmån, som icke varit honom genom konstitutorial eller stater tillerkänd; samt att såsom förmåner, hvilka på sistnämnda grund borde anses Wiberg tillförsäkrade, endast kunde räknas hans af Riksdagen fastställda lön vid centralfängelset och hans arfvode vid kronohäktet samt de af honom intjenta begge ålderstilläggen, äfvensom den honom i staten å förslagsanslaget tillerkända förmånen af tjänstebostad och vedbrand, hvilka löneförmåner, med uppskattning af bostaden till 1,000 kronor och tjänsteveden till 175 kronor för år, belöpte sig till sammanlagdt 5,175 kronor; och har fångvårdsstyrelsen tillika — under förutsättning att Kongl. Maj:t, i enlighet med hvad som jemlikt kongl. bref den 31 maj 1895 iakttagits rörande kamreraren vid indragna kronoarbeitsstationen å Tjurkö Th. Grahl, torde finna skäligt att hos Riksdagen föreslå Wiberg till pension å allmänna indragningsstaten, och med erinran, att då Wiberg, hvilken genom orsaker, som vore af honom fullkomligt oberoende, försattes ur tjänstgöring, i annat fall efter all sannolikhet under lång tid kunnat med oförminskade krafter på tillfredsställande sätt uppehålla sin befattning, billighet och rättvisa kräfde, att han fortfarande komme i åtnjutande af ett, berörda enligt stater och konstitutorial honom tillförsäkrade löneförmåner motsvarande belopp — hemstält, att Wiberg måtte från början af år 1898 å allmänna indragningsstaten tillerkännas pension till belopp af 5,175 kronor, dock att såsom vilkor därför borde, på sätt vid 1877 års riksdag skedde vid öfverflyttning till allmänna indragningsstaten af vissa embets- och tjänstemän i statskontoret, stadgas skyldighet för Wiberg att, om han blefve befordrad till annan tjänst med lön på rikets stat, afstå från eller vidkännas afdrag å pensionen.

I häröfver infor dradt utlåtande hade statskontoret tillstyrkt hvad fångvårdsstyrelsen föreslagit.

Emot Kongl. Maj:ts förstberörda framställning om minskning af bestämda anslaget till fångars vård och underhåll, motsvarande å detta anslag nu anvisade löneförmåner till kamrerare och bevakningsbefälhafvare vid in-dragna centralfängelset å Norrmalm, tillhopa 3,400 kronor, har utskottet icke något att erinra.

Utskottet har ansett, att i ett sammanhang lämpligen böra behandlas Kongl. Maj:ts båda öfriga här ofvan omförmälda framställningar, nemligen den om direktören Wibergs öfverflyttning på allmänna indragningsstaten med rätt att derifrån uppbära lön till belopp af 5,175 kronor, motsvarande nu innehafvande lön 3,000 kronor, ålderstillägg 700 kronor, arfvode 300 kronor samt ersättning för bostad 1,000 kronor och för vedbrand 175 kronor, samt den under förutsättning af bifall till sistnämnda förslag gjorda om minskning i bestämda anslaget till fångars vård och underhåll med 3,700 kronor. Härvid har utskottet velat erinra, att Kongl. Maj:t till följd af indragning af kronoarbeitsstationen vid Tjurkö föreslog 1895 års Riksdag, att åt den i statsrådsprotokollet omförmälde kamreraren vid nämnda anstalt Th. Grahl, hvilken på grund af konstitutorial å denna befattning åtnjöt en aflöning af 2,300 kronor, deraf 1,200 kronor lön 300 kronor arfvode och 800 kronor i ersättning för mistad bostad och vedbrand, måtte å allmänna indragningsstaten uppföras en hans lön motsvarande pension af 1,200 kronor årligen, hvilken framställning jemväl af Riksdagen bifölls. Utskottet har emellertid inhemtat, att Grahl till Stockholms rådstufvurätt instämt Kongl. Maj:t och kronan med yrkande, att han, som från 1896 års början icke kommit i åtnjutande af vare sig förenämnda med kamrerarebefattningen förenade löneförmåner eller berörda pension, måtte erhålla godtgörelse, motsvarande samtliga de med tjensten förenade löneförmånerna eller 2,300 kronor årligen; att rådstufvurätten genom dom den 28 maj 1896 förpligtat Kongl. Maj:t och kronan att till Grahl, som hvarken begärt afsked från sin kamrerare-tjenst eller blifvit derifrån entledigad, utbetala af hono:n sålunda åskad godtgörelse för de fem första månaderna nämnda år; samt att tvisten, som genom vad dragits under Svea hofrätt, ännu vore beroende på dess pröfning. Innan således blifvit slutligen afgjort, huruvida Kongl. Maj:t och kronan skall anses skyldig att vid en tjensts indragning godtgöra tienstinnehafvaren till större belopp, än som motsvarar sjelfva den med tjensten förenade lönen, torde det, enligt utskottets mening, icke vara lämpligt bestämma, hvilket belopp bör för direktören Wiberg å allmänna indragningsstaten uppföras. Frågan om Wibergs öfverflyttande på nämnda stat synes därför tills vidare böra anstå, och torde Kongl. Maj:t, sedan tvisten mellan Grahl och kronan blifvit afgjort, komma att i

ämnet göra den framställning till Riksdagen, som utgången af berörda tvist och sig i öfrigt företeende omständigheter må befinnas föranleda. Och medför icke heller sådant uppskof med frågans afgörande någon ökad utgift för statsverket. Varder Kongl. Maj:ts nu gjorda framställning om Wibergs öfverflyttning till allmänna indragningsstaten ej af Riksdagen bifallen, följer deraf, att Kongl. Maj:ts framställning om minskning i det bestämda anslaget till fångars vård och underhåll med 3,700 kronor bör anses hafva förfallit.

På grund af hvad sålunda anförts hemställer utskottet:

a) att Riksdagen må minska bestämda anslaget till fångars vård och underhåll med belopp, motsvarande å detta anslag nu anvisade löneförmåner till kamrerare och bevakningsbefälhafvare vid indragna centralfängelset å Norrmalm, tillhopa 3,400 kronor;

b) att Kongl. Maj:ts framställning om uppförande å allmänna indragningsstaten af lön åt direktören vid nämnda fängelse C. R. Wiberg till belopp af 5,175 kronor ej för närvarande må af Riksdagen bifallas; samt

c) att, vid bifall till hvad utskottet under mom. b) föreslagit, Kongl. Maj:ts framställning om minskning i bestämda anslaget till fångars vård och underhåll med 3,700 kronor, motsvarande å nämnda anslag för direktören Wibergs befattningslöneförmåner, må anses hafva förfallit.

Vid bifall till hvad utskottet i denna punkt föreslagit kommer bestämda anslaget till fångars vård och underhåll, nu 500,900 kronor, att minskas med 3,400 kronor, eller alltså till 497,500 kronor.

4:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, i händelse af bifall till ej mindre Kongl. Maj:ts i punkt 3:o här ofvan omförmälda framställning om direktören Wibergs öfverflyttning på allmänna indragningsstaten än äfven under nionde hufvudtiteln likaledes gjord framställning om pension å sagda stat åt nedannämnda vid indragna centralfängelset å Norrmalm anstälde personer, nemligen vaktfrun Josefina Charlotta Ahlgren, vaktkonstapeln Nils August Sundin, vaktqvinnorna Katarina Cecilia Borin och Helena Sofia Jonsson samt portvakten Karolina Gustafsson, minska förslagsanslaget till fångars vård och underhåll med 7,100 kronor.

I punkten 5:o under nionde hufvudtiteln har Kongl. Maj:t föreslagit,
Bih. till Riksd. Prot. 1897. 4 Saml. 1 Afd. 2 Häft.

*Angående
förslags-
anslaget till
fångars vård
och
underhåll.
[6.]*

att omförmälde vaktbetjente måtte berättigas att från och med år 1898, en hvar under sin återstående lifstid, å allmänna indragningsstaten erhålla årlig pension till belopp, för Ahlgren 500 kronor, för Sundin 550 kronor, för Borin 450 kronor, för Jonsson 450 kronor och för Gustafsson 350 kronor, dock med vilkor att, i händelse någon af desse befattningshafvande efter förflyttning till indragningsstaten blefve befordrad med lön till annan statens tjänst, han skulle vara pliktig att i allo frånträda pensionen å indragningsstaten, derest denna understege eller vore lika med den nya lönen, samt att å pensionen vidkännas motsvarande afdrag, i den mån den öfverstege berörda nya lön.

Uti en inom Första Kammaren väckt motion (n:o 1) har herr friherre R. Klinckowström hemställt, att Riksdagen måtte besluta, att alla i 1897 års riksstat uppförda *reservations- och förslags*-anslag måtte i 1898 års riksstat uppföras såsom *bestämda* anslag, sålunda upphörande att tilläggas benämningen *reservations-* eller *förslags*-anslag.

Enligt hvad departementschefen till statsrådsprotokollet anfört, skulle äfven i *förslagsanslaget till fångars vård och underhåll* i följd af centralfängelsets å Norrmalm indragning någon nedsättning kunna ske. Storleken af denna nedsättning vore beroende af det beslut, som kunde varda fattadt i afseende å vissa vid detta fängelse anstälde befattningshafvande.

Af den till sagda fängelse hörande vaktbetjening hade, enligt hvad fångvårdsstyrelsen i ofvanberörda skrifvelse den 29 sistlidne september framhållit, flertalet vid fängelsets indragning förflyttats till annan tjänst i fångvården, hvaremot i afseende å vaktfrun Josefina Charlotta Ahlgren, vaktkonstapeln Nils August Sundin, vaktqvinnorna Katarina Cecilia Borin och Helena Sofia Jonsson samt portvakten Karolina Gustafsson, hvilka jemväl varit underkastade skyldighet att låta sig förflyttas till tjänstgöring vid andra fångvårdsanstalter, sådan förflyttning ej kunnat verkställas, enär de af fängelsets läkare förklarats af ålder eller sjuklighet oförmögne att vidare tjänstgöra vid fångvården.

Beträffande dessa vaktbetjente hade fångvårdsstyrelsen i berörda skrifvelse vidare anfört: att *vaktfrun Ahlgren*, som vore född den 2 september 1827, anställdes vid centralfängelset å Norrmalm som extra vaktqvinna den 1 oktober 1865 och förordnades derefter af styrelsen den 23 augusti 1867 att vara vaktqvinna vid fängelset och den 28 december 1876 att derstädes vara vaktfru; att hennes aflöning utgjorde enligt stat 350 kronor såsom lön och 250 kronor såsom tjänstgöringspenningar jemte två ålderstillägg å 75 kronor hvartdera och vedanslag in natura; att hon såsom tjänstledig för sjukdom af dessa förmåner endast uppbure lönen och ålderstilläggen, tillsammans 500 kronor; att *vaktkonstapeln Sundin* vore född den 10 oktober

1823, anställdes som extra vaktkonstapel vid fängelset den 28 mars 1854 och förordnades af styrelsen till vaktkonstapel derstädes den 9 januari 1863; att han såsom likaledes tjänstledig för sjukdom endast uppbure den med hans befattning förenade lön 400 kronor och två ålderstillägg 150 kronor, tillsammans 550 kronor; att för befattningen dessutom vore i stat anvisade tjänstgöringspenningar med 300 kronor samt vedanslag, som utginge till tjänstförrättaren; att *vaktqvinnan Borin*, hvilken vore född den 19 mars 1825, anställdes vid fängelset som extra vaktqvinna den 1 april 1865 och erhöll styrelsens förordnande som vaktqvinna derstädes den 21 februari 1876; att äfven hon åtnjöte tjänstledighet för sjukdom och af sådan orsak endast uppbure den med befattningen förenade lön 300 kronor samt tvenne ålderstillägg 150 kronor, eller tillsammans 450 kronor, men afstode för tjensten anvisade tjänstgöringspenningar 200 kronor och vedanslag; att *vaktqvinnan Jonsson* vore född den 1 juni 1838, anställdes den 1 oktober 1870 som extra vaktqvinna och förordnades af styrelsen den 21 februari 1876 som vaktqvinna vid fängelset; att *portvakten Gustafsson* vore född den 26 mars 1835, anställdes som extra portvakt vid fängelset den 1 juni 1865 samt förordnades af styrelsen till portvaktbefattningen den 23 augusti 1867; att, ehuru såväl Jonsson som Gustafsson vore så sjukliga, att de af läkaren förklarats icke kunna förflyttas till tjänstgöring vid annat fängelse och antagligen icke för framtiden kunde blifva tjenstedugliga, de dock, med hänsyn till önskvärheten att icke under den sista tiden före fängelsets indragning behöfva göra ombyte af tjenstepersonal, kvarstått i tjänstgöring och sålunda utan afkortning åtnjutit de med deras befattningar förenade löneförmåner, utgörande för Jonsson 300 kronor i lön och 200 kronor i tjänstgöringspenningar samt två ålderstillägg 150 kronor, eller in alles 650 kronor, samt för Gustafsson 350 kronor i lön och 250 kronor i tjänstgöringspenningar, eller till hopa 600 kronor; att Jonsson och Gustafsson dessutom åtnjutit fri bostad vid fängelset jemte vedanslag samt årligen tillagts gratifikation för sin tjänstgöring; samt att nämnda fem vaktbetjente, hvilka samtliga vore anställda å den af Kongl. Maj:t den 28 november 1890 å fängsvårdens förslagsanslag fastställda stat för en del dylika betjente såsom af styrelsen förordnade och sålunda ordinarie innehafvare af sina befattningar skulle, för den händelse fängelset å Norrmalm bibehållits, jemlikt de på grund af samma nådiga bref för åtnjutande af aflöning å nämnda stat gällande vilkor hafva, i likhet med de vaktbetjente, som vore uppförda å den af Riksdagen antagna lönestaten, egt att vid tjänstledighet för ålderdomssvagheter eller sjukdom allt fortfarande åtnjuta dem i staten tillerkända löner och ålderstillägg utan afkortning; i anledning hvaraf, och då den omständighet, att fängelset indroges, icke billigtvis kunde verka derhän, att dessa betjente, hvilka alla af ålder och sjuklighet befunnits

odugliga till tjenstgöring, skulle gå i mistning af någon del af dem vid dylik tjensteoduglighet eljest tillförsäkrad inkomst, styrelsen hemställt, att bemälda vaktbetjente måtte berättigas att från och med år 1898 å allmänna indragningsstaten erhålla pension till belopp, motsvarande dem tillkommande lön och ålderstillägg, dock med enahanda vilkor, som blifvit i afseende å direktör Wiberg ifrågasatt.

Statskontoret, som varit i ärendet hört, hade tillstyrkt fängvårdsstyrelsens framställning under erinran, bland annat, att såväl konstapeln Sundin som vaktqvinnan Borin redan uppfyllt de vilkor för pensions erhållande å allmänna indragningsstaten, som för en del af deras vederlikar vid andra straffanstalter blifvit stadgade, men som icke vore på de vid centralfängelset å Norrmalm anställda betjente tillämpliga, och att vaktfrun Ahlgren vid 1898 års ingång jemväl skulle hafva uppfyllt enahanda vilkor.

Derest hvad i afseende å såväl direktören Wiberg som nyssbemälda fem vaktbetjente föreslagits blefve af Riksdagen bifallet, skulle med stöd af en på fängvårdsstyrelsens föranstaltande uppgjord och af styrelsen i skrivelser den 14 december 1894 och den 29 sistlidne september åberopad beräkning af de besparingar, som skulle vinnas genom indragningen af fängelset å Norrmalm, förslagsanslaget till fångars vård och underhåll kunna nedsättas med 7,100 kronor.

Utskottet har funnit det med billighet öfverensstämmande, att förbemälda vid indragna centralfängelset å Norrmalm anstälde vaktbetjente beredas pension å allmänna indragningsstaten, och har icke heller haft något att erinra mot de af Kongl. Maj:t för dem föreslagna pensionsbeloppen.

De direktören Wiberg tillkommande löneförmåner, hvilka Kongl. Maj:t föreslagit att de med 5,175 kronor skulle öfverflyttas å allmänna indragningsstaten, motsvarade, på sätt i nästföregående punkt omförmälts, jemväl värdet af mistad bostad och vedbrand, 1,175 kronor. Som ersättning härför utgår af förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, följer, att, derest utskottets i nämnda punkt mom. b) gjorda hemställan om afslag å Kongl. Maj:ts framställning om Wibergs öfverflyttning till allmänna indragningsstaten vinner Riksdagens bifall, berörda belopp 1,175 kronor fortfarande kommer att utgå från förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, hvilket alltså i sådan händelse icke bör minskas med 7,100 kronor, utan endast med skillnaden deremellan och 1,175 kronor, eller alltså med 5,925 kronor.

Beträffande friherre *Klinckowströms* här ofvan omförmälda motion, har utskottet visserligen tvekat, huruvida densamma finge anses åsyfta jemväl nu ifrågavarande förslagsanslag, hvilket motionären icke upptagit i sin uppräknings af de förslags- och reservationsanslag under denna hufvudtitel, som, enligt hans

åsigt, borde förändras till bestämda anslag, men då motionären låtit sin slutliga hemställan omfatta samtliga förslags- och reservationsanslag, har utskottet ansett sig böra redan här upptaga berörda motion till behandling.

I afseende å de skäl, friherre Klinckowström till stöd för sin ifrågasvarande motion anført, får utskottet hänvisa till motionen, hvilken är enahanda som en af samma motionär vid 1884 års riksdag väckt motion, som åter var lika lydande med en af honom vid 1881 års riksdag väckt sådan.

I afseende å sistnämnda motion yttrade statsutskottet vid 1881 års Riksdag, till hvilken motionen hänvisats, bland annat:

» Enligt utskottets åsigt har Riksdagen handlat välbetänkt, då den för en del anslagsbehof anvisat reservations- och förslagsanslag. Om för alla dessa behof skulle, enligt friherre Klinckowströms åsigt, uppföras bestämda anslag, komme hufvudtitlarnes allmänna besparingar att stiga till en höjd, som svårligen kunde förväntas leda till sparsamhet.

För utskottet vill det synas, som skulle borttagandet af reservations- och förslagsanslagen kräfva anordnandet af ett helt och hållet nytt system för statsmedelsförvaltningen, hvarmed komme att sammanhänga ej endast ändrade bestämmelser i afseende å besparingarnes användande, utan äfven bemyndigande för Kongl. Maj:t att vid förefallande behof disponera kreditiv till ganska betydliga belopp. I detta hänseende saknas emellertid all utredning, och utskottet har därför icke kunnat inlåta sig på någon pröfning af frågan från denna synpunkt eller yttra sig, i hvad mån motionärens förslag, sålunda fullständigt genomfördt, skulle kunna anses innebära fördelar, hvilka vore att eftersträffa.»

1884 års statsutskott, till hvilket den då af friherre Klinckowström i samma ämne väckta motionen hänvisades, förklarade sig till alla delar instämma uti 1881 års statsutskotts här ofvan intagna yttrande.

Utskottet delar jemväl nu den sålunda af 1881 års Riksdags statsutskott uttalade uppfattning, till följd hvaraf utskottet anser, att friherre Klinckowströms nu förevarande motion bör lemnas utan afseende.

Utskottet hemställer för den skull:

a) att följande vid indragna centralfängelset å Norrmalm anställda vaktbetjente, nemligen vaktfrun *Josefina Charlotta Ahlgren*, vaktkonstapeln *Nils August Sundin*, vaktqvinnorna *Katarina Cecilia Borin* och *Helena Sofia Jonsson* samt portvakten *Karolina Gustafsson* må berättigas att från och med år 1898, en hvar under sin återstående lifstid, å allmänna indragningsstaten erhålla årlig pension till

belopp, för Ahlgren 500 kronor, för Sundin 550 kronor, för Borin 450 kronor, för Jonsson 450 kronor och för Gustafsson 350 kronor, dock med vilkor, att, i händelse någon af dessa befattningshafvande efter förflyttning till indragningsstaten varder befördrad med lön till annan statens tjänst, han skall vara pliktig att i allo frånträda pensionen å indragningsstaten, derest denna understiger eller är lika med den nya lönen, samt att å pensionen vidkännas motsvarande afdrag, i den mån den öfverstiger berörda nya lön;

b) att friherre Klinckowströms omförmälda motion må i hvad den afser förslagsanslaget till fångars vård och underhåll lemnas utan afseende; samt

c) att, vid bifall till hvad utskottet dels i punkt 3:o mom. b) och dels i denna punkt mom. a) föreslagit, förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, nu 1,049,800 kronor, må minskas med 5,925 kronor, till 1,043,875 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

Angående
öfriga
ordinarie
anslag.

5:o. I afseende å öfriga ordinarie anslag under denna hufvudtitel har Kongl. Maj:t icke föreslagit någon förändring.

Såsom utskottet i punkt 4:o omförmäلت, har friherre R. Klinckowström i en inom Första Kammaren väckt motion (n:o 1) hemställt, att Riksdagen måtte besluta, att alla i 1897 års riksstat uppförda *reservations- och förslagsanslag* måtte i 1898 års riksstat uppföras såsom *bestämda anslag*, sålunda upphörande att tilläggas benämningen *reservations- eller förslagsanslag*.

Af skäl, som utskottet i nämnda punkt anfört, har utskottet ansett berörda motion böra lemnas utan afseende.

Utskottet hemställer:

a) att samtliga de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel, i hvilka förändring här ofvan icke blifvit ifrågasatt, må i 1898 års riksstat upptagas till oförändrade belopp, dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må få till beloppet jemkas i den mån, som det för jemnande af hufvudtitelns slutsumma kan finnas erforderligt; samt

b) att friherre Klinckowströms omförmälda motion, i hvad den afser de under mom. a) berörda anslag, må lemnas utan afseende.

Extra anslag.

6:o. Under tillstyrkan af bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning hemställer utskottet.

Angående
anslag till
lagbyråen.
[7.]

att Riksdagen må, för fortsatt uppehållande af lagbyråns verksamhet, på extra stat för år 1898 anvisa 25,000 kronor.

7:o. I enlighet med Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning hemställer utskottet,

Angående
arfvoden åt
krigshof-
rättens ord-
förande och
militäre
ledamöter.
[8.]

att Riksdagen må, till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och militäre ledamöter, på extra stat för år 1898 anvisa 3,250 kronor.

8:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 32) har herr *Hedin* gjort framställning om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om anskaffande och framläggande af upplysningar rörande embets- och tjänstemäns dagliga arbetstid samt anvisande af anslag för detta ändamål.

Angående
en inom
Andra Kam-
maren väckt
motion.

Öfver berörda motion kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande; hvilket utskottet skolat redan i utlåtandet angående regleringen af utgifterna under denna hufvudtitel för Riksdagen

anmäla.

Stockholm den 9 februari 1897.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

Justitie-

1897 års riksstat anslår:		
Anvisning i kontant.		
Kronor.	ö.	
17,000	—	Departementschefen
35,800	—	Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli *)
6,000	—	Departementschefens ombud för tillsyn öfver skrifers allmängörande, <i>förslagsanslag</i>
162,700	—	Högsta domstolen *)
18,800	—	Justitiekanslersexpeditionen
134,000	—	Nedre justitierevisionen *)
666,287	—	Svea hofrätt med derunder lydande justitiestat
476,913	—	Göta hofrätt med derunder lydande justitiestat
208,713	—	Hofrätten öfver Skåne och Blekinge med derunder lydande justitiestat
11,100	—	Krigshofrätten
55,000	—	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>
1,705,200	—	Fängvården:
		Fängvårdsstyrelsen
		Fångars vård och underhåll:
		<i>Bestämdt anslag.</i> Nuvarande belopp
		<i>Minskas</i> genom upphörande af kamererare- och bevakningsbefälhafvarebefattningarne
		<i>Förslagsanslag.</i> Nuvarande belopp
		<i>Minskas</i> genom öfverflyttande å allmänna indragningsstaten af vissa vid indragna betjente med
		Ålderstillägg för en del vid fängvårdsstyrelsen och fängvården anstälde embets- och vård och underhåll af läns- och kronobakten, <i>reservationsanslag</i>
84,000	—	Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom nya straff-
12,000	—	Medikolegala besigtningar, <i>förslagsanslag</i>
18,000	—	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>
135,000	—	Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i>
64,237	—	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>
4,500	—	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>
S:a	3,815,250	—

*) Öfver detta anslag kommer utlåtande framdeles att afgifvas.

*Litt. A.*riksstatens **A n d r a** hufvudtitel.

	Förslag till blifvande riksstat:	
	Anvisning i kontant.	
departementet.	Kronor.	ö.
.....	17,000	—
.....	35,800	—
.....	6,000	—
.....	162,700	—
.....	18,800	—
.....	134,000	—
.....	666,287	—
.....	476,913	—
.....	208,713	—
.....	11,100	—
.....	55,000	—
.....	59,500: —	—
.....	500,900: —	—
vid indragna centralfängelset å Norrmalm med	3,400: —	497,500: —
.....	1,049,800: —	—
centralfängelset å Norrmalm anstälde vakt-	5,925: —	1,043,875: —
.....	1,541,375: —	—
tjenstemän, förslagsanslag	65,000: —	—
.....	30,000: —	1,695,875
lagens införande frångångna bötesandelar, förslagsanslag	84,000	—
.....	12,000	—
.....	18,000	—
.....	135,000	—
.....	64,237	—
.....	4,500	—
.....	Summa	3,805,925 —

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
A n d r a hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Justitiedepartementet.		
För fortsatt uppehållande af lagbyråns verksamhet	25,000	—
Till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och militäre ledamöter	3,250	—
Summa	28,250	—